EUROPAPARLAMENTET

2004 *2009*

Utskottet för medborgerliga fri- och rättigheter samt rättsliga och inrikes frågor

2007/0112(CNS)

19.2.2008

*

FÖRSLAG TILL BETÄNKANDE

om förslaget till rådets direktiv om ändring av direktiv 2003/109/EG i syfte att utöka dess räckvidd till att omfatta även personer som beviljats internationellt skydd
(KOM(2007)0298 – C6-0196/2007 – 2007/0112(CNS))

Utskottet för medborgerliga fri- och rättigheter samt rättsliga och inrikes frågor

Föredragande: Martine Roure

Teckenförklaring

*	Samrådsförfarandet *majoritet av de avgivna rösterna*
**I	Samarbetsförfarandet (första behandlingen) *majoritet av de avgivna rösterna*
**II	Samarbetsförfarandet (andra behandlingen) *majoritet av de avgivna rösterna för att godkänna den gemensamma ståndpunkten* *majoritet av parlamentets samtliga ledamöter för att avvisa eller ändra den gemensamma ståndpunkten*
***	Samtyckesförfarandet *majoritet av parlamentets samtliga ledamöter utom i de fall som avses i artiklarna 105, 107, 161 och 300 i EG-fördraget och artikel 7 i EU-fördraget*
***I	Medbeslutandeförfarandet (första behandlingen) *majoritet av de avgivna rösterna*
***II	Medbeslutandeförfarandet (andra behandlingen) *majoritet av de avgivna rösterna för att godkänna den gemensamma ståndpunkten* *majoritet av parlamentets samtliga ledamöter för att avvisa eller ändra den gemensamma ståndpunkten*
***III	Medbeslutandeförfarandet (tredje behandlingen) *majoritet av de avgivna rösterna för att godkänna det gemensamma utkastet*

(Angivet förfarande baseras på den rättsliga grund som kommissionen föreslagit.)

Ändringsförslag till lagtexter

Parlamentets ändringar markeras med ***fetkursiv stil***. I samband med ändringsakter ska de delar av en återgiven befintlig rättsakt som inte ändrats av kommissionen, men som parlamentet önskar ändra, markeras med **fet stil**. Eventuella strykningar ska i sådana fall markeras enligt följande: [...]. *Kursiv stil* används för att uppmärksamma berörda avdelningar på eventuella problem i texten. Kursiveringen används för att markera ord eller textavsnitt som det finns skäl att korrigera innan den slutliga texten produceras (exempelvis om en språkversion innehåller uppenbara fel eller saknar textavsnitt). Dessa förslag underställs berörda avdelningar för godkännande.

INNEHÅLL

Sida

FÖRSLAG TILL EUROPAPARLAMENTETS LAGSTIFTNINGSRESOLUTION 5

MOTIVERING 10

FÖRSLAG TILL EUROPAPARLAMENTETS LAGSTIFTNINGSRESOLUTION

om förslaget till rådets direktiv ändring av direktiv 2003/109/EG i syfte att utöka dess räckvidd till att omfatta även personer som beviljats internationellt skydd (KOM(2007)0298 – C6-0196/2007 – 2007/0112(CNS))

(Samrådsförfarandet)

Europaparlamentet utfärdar denna resolution

– med beaktande av kommissionens förslag till rådet (KOM(2007)0298),

– med beaktande av artikel 63.3 och 63.4 i EG-fördraget, i enlighet med vilken rådet har hört parlamentet (C6-0196/2007),

– med beaktande av artikel 51 i arbetsordningen,

– med beaktande av betänkandet från utskottet för medborgerliga fri- och rättigheter samt rättsliga och inrikes frågor (A6-.../2008).

1. Europaparlamentet godkänner kommissionens förslag såsom ändrat av parlamentet.

2. Rådet uppmanas att underrätta Europaparlamentet om rådet har för avsikt att avvika från den text som parlamentet har godkänt.

3. Rådet uppmanas att på nytt höra Europaparlamentet om rådet har för avsikt att väsentligt ändra kommissionens förslag.

4. Europaparlamentet uppdrar åt talmannen att delge rådet och kommissionen parlamentets ståndpunkt.

Ändringsförslag 1

Förslag till direktiv – ändringsakt
Artikel 1 – led 1
Direktiv 2003/109/EG
Artikel 2 – led f

Kommissionens förslag	*Ändringsförslag*
Artikel 1	Artikel 1
Direktiv 2003/109/EG skall ändras på följande sätt:	Direktiv 2003/109/EG skall ändras på följande sätt:
1. I Artikel 2 skall ***punkt f ersättas med*** följande:	1. I artikel 2 skall följande ***punkt fa läggas till***:
”***f***) internationellt skydd: internationellt skydd i enlighet med definitionen i	”***fa***) internationellt skydd: internationellt skydd i enlighet med definitionen i

artikel 2 a i rådets direktiv 2004/83/EG,”	artikel 2 a i rådets direktiv 2004/83/EG,”

Or. fr

Ändringsförslag 2

Förslag till direktiv – ändringsakt
Artikel 1 – led 3
Direktiv 2003/109/EG
Artikel 4 – punkt 2

Kommissionens förslag	*Ändringsförslag*
3. I *artikel 4.2.* skall följande stycke läggas till:	3. I *artikel 4.2* skall följande stycke läggas till:
”När det gäller personer som beviljats internationellt skydd skall tidsperioden mellan den dag då ansökan om internationellt skydd ingavs och den dag då det uppehållstillstånd som avses i artikel 24 i direktiv 2004/83/EG beviljades beaktas vid beräkningen av den period som avses i punkt 1.”	*”*När det gäller personer som beviljats internationellt skydd skall tidsperioden mellan den dag då ***den första*** ansökan om internationellt skydd ingavs***, även om denna första ansökan är en ansökan om tillfälligt skydd som ingavs innan den berörda personen beviljades internationellt skydd,*** och den dag då det uppehållstillstånd som avses i artikel 24 i direktiv 2004/83/EG beviljades beaktas vid beräkningen av den period som avses i punkt 1.”

Or. fr

Ändringsförslag 3

Förslag till direktiv – ändringsakt
Artikel 1 – led 3a (nytt)
Direktiv 2003/109/EG
Artikel 5 – punkt 1 – stycke 1a (nytt)

Kommissionens förslag	*Ändringsförslag*
	3a. I artikel 5.1 ska följande stycke läggas till:
	”Personer som beviljats internationellt skydd behöver inte uppfylla dessa

materiella villkor eftersom de befinner sig i en särskilt utsatt situation och eftersom de i flera medlemsstater har begränsat tillträde till anställning."

Or. fr

Ändringsförslag 4

Förslag till direktiv – ändringsakt
Artikel 1 – led 3b (nytt)
Direktiv 2003/109/EG
Artikel 5 – punkt 2 – stycke 1a (nytt)

Kommissionens förslag	*Ändringsförslag*
	3b. I artikel 5.2 ska följande stycke läggas till:
	"Personer som beviljats internationellt skydd får inte åläggas att följa nationella integreringsvillkor innan det har genomförts en individuell prövning där hänsyn tas till deras särskilt utsatta situation, genom ett motiverat beslut och i överensstämmelse med artikel 33 i direktiv 2004/83/EG."

Or. fr

Ändringsförslag 5

Förslag till direktiv – ändringsakt
Artikel 1 – led 6
Direktiv 2003/109/EG
Artikel 12 – punkt 3a

Kommissionens förslag	*Ändringsförslag*
6. Artikel 12 skall ändras på följande sätt:	6. Artikel 12 skall ändras på följande sätt:
a) En ny punkt med följande lydelse skall läggas till som punkt 3a:	a) En ny punkt med följande lydelse skall läggas till som punkt 3a:
"3a Om en medlemsstat beslutar att utvisa en varaktigt bosatt person vars	"3a Om en medlemsstat beslutar att utvisa en varaktigt bosatt person vars

EG-uppehållstillstånd för varaktigt bosatta innehåller den anmärkning som avses i artikel 8.4 skall den ***samråda med*** den medlemsstat som ***nämns i anmärkningen***.	EG-uppehållstillstånd för varaktigt bosatta innehåller den anmärkning som avses i artikel 8.4 skall den ***kontakta*** den medlemsstat som ***har beviljat internationellt skydd för att bekräfta den berörda personens ställning som varaktigt bosatt***. ***Den medlemsstat som har beviljat internationellt skydd ska skriftligen besvara den begärande staten inom en tidsfrist på högst en månad. Utvisningsbeslutet får inte fattas förrän den medlemsstat som har beviljat internationellt skydd har svarat.***
Såvida inte det internationella skyddet återkallats ***skall*** den varaktigt bosatte utvisas till denna medlemsstat, vilken omedelbart skall återta den varaktigt bosatte och dennes familjemedlemmar.”	Såvida inte det internationella skyddet återkallats ***får*** den varaktigt bosatte***, med hänsyn till principen om förbud mot utvisning eller avvisning,*** utvisas ***endast*** till denna medlemsstat, vilken omedelbart skall återta den varaktigt bosatte och dennes familjemedlemmar.”

Or. fr

Ändringsförslag 6

Förslag till direktiv – ändringsakt
Artikel 1 – led 8
Direktiv 2003/109/EG
Artikel 25 – stycke 1

Kommissionens förslag	*Ändringsförslag*
8. I artikel 25 skall första stycket ersättas med följande:	8. I artikel 25 skall första stycket ersättas med följande:
”Medlemsstaterna skall upprätta kontaktpunkter med ansvar för att ta emot och överföra den information som anges i artiklarna 12.3a, 19.2, 22.2. och 23.1.”	”Medlemsstaterna skall upprätta kontaktpunkter med ansvar för att ta emot och överföra den information som anges i artiklarna 12.3a, 19.2, 22.2. och 23.1.” ***Kommissionen ska upprätta en lista över kontaktpunkter och ska regelbundet uppdatera denna lista och översända den till medlemsstaterna.***

Or. fr

MOTIVERING

1. Rådets direktiv 2003/109/EG av den 25 november 2003 om varaktigt bosatta tredjelandsmedborgares ställning

Vid Europeiska rådets möte i Tammerfors 1999 framhöll medlemsstaterna behovet av att garantera en rättvis behandling av alla dem som är lagligt bosatta i Europeiska unionen. Framför allt bör alla tredjelandsmedborgare som är varaktigt bosatta i en medlemsstat beviljas en rad enhetliga rättigheter som ligger så nära EU-medborgarnas rättigheter som möjligt.[1]

Syftet med rådets direktiv 2003/109/EG av den 25 november 2003 om varaktigt bosatta tredjelandsmedborgares ställning, vilket är en uppföljning av slutsatserna från Tammerfors, är att skapa en enhetlig status för dessa medborgare, och att se till att medlemsstaternas lagar närmar sig varandra så att tredjelandsmedborgarna ges en rättvis behandling i hela EU, oavsett vilket land de är bosatta i[2].

Enligt detta initiativ måste medlemsstaterna erkänna ställningen som varaktigt bosatt för en person som varit lagligen och oavbrutet bosatt i en medlemsstat i fem år.

För att förvärva ställning som varaktigt bosatt måste tredjelandsmedborgarna kunna styrka att de för egen räkning och för de familjemedlemmar gentemot vilka de har försörjningsansvar förfogar över följande:

– Stabila försörjningsmedel som är tillräckliga för att de ska kunna försörja sig själva och sina familjemedlemmar utan hjälp från systemet för socialt bistånd i den berörda medlemsstaten.

– En sjukförsäkring.

Medlemsstaterna kan kräva att tredjelandsmedborgarna ska uppfylla ytterligare villkor för integrering (t.ex. att de har tillräckliga kunskaper i landets språk). De kan vägra att bevilja ställning som varaktigt bosatt med hänvisning till hot mot allmän ordning och säkerhet.

När en person har beviljats ställning som varaktigt bosatt har han eller hon rätt till en rad tjänster på samma villkor som medlemsstatens medborgare, bland annat när det gäller tillträde till arbetsmarknaden, utbildning och yrkesutbildning, socialt skydd, socialt bistånd, fritt tillträde till hela den berörda medlemsstatens territorium osv.

Den varaktigt bosatte kan utöva rätten att under en period på mer än tre månader bosätta sig i en annan medlemsstat än den som beviljat ställningen genom att följa vissa villkor som fastställs i förslaget. Denna rätt kan bland annat godkännas om vederbörande har för avsikt att bedriva ekonomisk verksamhet eller att studera eller följa en yrkesutbildning.

Medlemsstaterna kan dock begränsa antalet uppehållstillstånd. Samtidigt har de, när det gäller arbetsmarknadspolitiken, rätt att ge företräde åt unionsmedborgare.

---

[1] Punkt 21 i slutsatserna från Tammerfors.

[2] I direktivet avses med
– tredjelandsmedborgare: personer som inte är medborgare i en av Europeiska gemenskapens medlemsstater,
– varaktigt bosatt: tredjelandsmedborgare som har den ställning som fastställs i direktivet.

Personer som beviljats ställning som varaktigt bosatta åtnjuter ett förstärkt skydd mot alla beslut om utvisning. För att ett beslut om utvisning ska vara motiverat måste den berörda personen utgöra ett aktuellt och tillräckligt allvarligt hot mot allmän ordning och säkerhet. Medlemsstaterna ska ta hänsyn till särskilda faktorer innan de fattar ett beslut om utvisning mot en varaktigt bosatt person (personens ålder, hur länge bosättningen har varat osv.).

2. Utökning av räckvidden för direktivet så att även personer som beviljats internationellt skydd omfattas

Direktiv 2003/109/EG ska tillämpas på alla tredjelandsmedborgare som är lagligt bosatta på en medlemsstats territorium.

Vid antagandet av direktivet beslutade dock rådet att flyktingar och personer som åtnjuter tillfälligt skydd eller omfattas av alternativa skyddsformer skulle undantas från tillämpningsområdet. Skälet var att dessa personer befinner sig i en utsatt situation eller att de bara har varit bosatta i den aktuella medlemsstaten en kort tid.

I det förslag som kommissionen lade fram 2001 och som ligger till grund för direktivet sades det emellertid att flyktingar skulle kunna beviljas ställning som varaktigt bosatta. Detta var en uppfattning som även stöddes av Europaparlamentet.

Rådet och kommissionen har dock noterat denna lucka i bestämmelserna och uppmanade därför i sin gemensamma förklaring av den 8 maj 2003 till en utökning av räckvidden för direktivet så att även personer som beviljats internationellt skydd omfattas.

Detta förslag har till syfte att genomföra förklaringen genom att utöka räckvidden för rådets direktiv 2003/109/EG till att omfatta även personer som beviljats internationellt skydd.

3. Föredragandens ståndpunkt

Föredraganden stöder detta förslag om att utöka räckvidden för direktivet om varaktigt bosatta tredjelandsmedborgares ställning så att även personer som beviljats internationellt skydd omfattas. Hon beklagar emellertid att rådet har föredragit detta alternativ framför att införa en gemenskapsmekanism om överföring av skyddsansvaret.

I direktivet beviljas endast varaktigt bosatta, och då enbart på vissa villkor, rätt att bosätta sig i en andra medlemsstat. Denna rätt omfattar inte personer som beviljats internationellt skydd. Även om bosättning i en andra medlemsstat i vissa fall kan leda till överföring av skyddsansvaret under en viss tidsperiod faller denna fråga ändå utanför ramen för detta direktivs tillämpningsområde. Detta innebär att ansökningar om överföring av skyddsansvaret även i fortsättningen regleras av Genèvekonventionen från 1951 och den europeiska överenskommelsen om överförande av ansvar för flyktingar som ingåtts inom ramen för Europarådet.

En gemenskapsmekanism om överföring av skyddsansvaret förutsätter ömsesidigt erkännande av asylbeslut och en tillräcklig grad av harmonisering av medlemsstaternas asylförfaranden. Detta saknas dock för närvarande.

Föredraganden anser därför att utökningen av räckvidden för direktiv 2003/109/EG är en åtgärd som vidtas i avvaktan på ett nytt förslag om ömsesidigt erkännande och överföring av ansvar för internationellt skydd. Detta skulle göra det möjligt att beakta den särskilda situationen för flyktingarna och att ge dem rätten att resa och bosätta sig i hela EU från och med att deras ställning har erkänts.

Föredraganden delar kommissionens uppfattning om att detta direktiv på en och samma gång måste tillämpas på flyktingar och personer som beviljats internationellt skydd. Det har nämligen blivit allt vanligare att personer som behöver internationellt skydd anses ha övriga skyddsbehov. Därför vore det oacceptabelt att utesluta så många människor från de rättigheter som beviljas genom direktiv 2003/109/EG. Enligt slutsatserna från Europeiska rådets möte i Tammerfors och grönboken om det framtida gemensamma europeiska asylsystemet ska det inrättas ett gemensamt asylförfarande och införas en enhetlig status som ska gälla i hela EU. Bakgrunden är att det finns en vilja att göra unionen till ett enda område när det gäller skydd för flyktingar. Det skulle därför strida mot dessa mål om man i detta instrument införde en åtskillnad mellan rättigheterna för å ena sidan flyktingar och å andra sidan personer som beviljats internationellt skydd. Det viktigaste kriteriet när man beviljar ställning som varaktigt bosatt är hur länge bosättningen på medlemsstatens territorium har varat. Den berörda personens ställning är mindre viktig.

Föredraganden insisterar också på att handläggningstiden ska räknas med i den period på fem år av laglig bosättning som krävs för att det ska vara möjligt att ansöka om ställning som varaktigt bosatt. Den rättsliga ställningen för en person som beviljats internationellt skydd uppkommer nämligen i det ögonblick då ansökan lämnas in för första gången. Genom erkännandet av ställningen bekräftas denna föregående lagliga bosättningsperiod. Handläggningstiden varierar mellan medlemsstaterna, men för personer som beviljats internationellt skydd börjar integrationsprocessen i värdlandet från och med att handläggningen inleds. Föredraganden framhåller att flera personer i vissa fall inger en första ansökan om tillfälligt skydd innan de ansöker om internationellt skydd. När detta tillfälliga skydd utmynnar i ett internationellt skydd bör det även räknas med i handläggningstiden.

Föredraganden anser att personer som beviljats internationellt skydd inte ska behöva omfattas av materiella krav (stabila och regelbundna försörjningsmedel och en sjukförsäkring) för att de ska kunna beviljas ställning som varaktigt bosatta. Hänsyn måste nämligen tas till den utsatta situation som de befinner sig i. Det skulle också vara inkonsekvent att ålägga dem att uppfylla miniminormer eftersom artikel 11 i rådets direktiv 2003/9/EG av den 27 januari 2003 om miniminormer för mottagande av asylsökande i medlemsstaterna gör det möjligt för medlemsstaterna att begränsa de sökandes tillträde till arbetsmarknaden under en period på upp till 12 månader efter det att ansökan om skydd har lämnats in.

Föredraganden hoppas att de nationella kriterier för integrering som kan tillämpas av medlemsstaterna preciseras så att de tar hänsyn till den särskilda situationen för personer som beviljats internationellt skydd. Kriterier om språkkunskaper eller kulturkunskap får inte

tillämpas på samma sätt för flyktingar med tanke på deras särskilda ställning. Dessa kriterier måste även vara förenliga med de integreringskriterier som avses i direktiv 2004/83/EG.

Med tanke på att det när det gäller internationellt skydd inte går att överföra ansvaret till den andra medlemsstaten är det mycket viktigt att se till att principen om förbud mot utvisning eller avvisning respekteras av den andra medlemsstaten. Denna punkt är särskilt viktig när en person som beviljats internationellt skydd beviljas ställning som varaktigt bosatt i en andra medlemsstat efter att ha varit bosatt i den medlemsstaten i fem år.

Kommissionen föreslår att det i artikel 8 i direktivet ska slås fast att denna information bör nämnas på de uppehållstillstånd som utfärdas av den första medlemsstaten. Enligt samma artikel ska det dock vid utvisningar vara tillräckligt att enbart höra den medlemsstat som beviljat internationellt skydd. Det är angeläget att stärka denna mekanism för att säkerställa principen om utvisning eller avvisning. Föredraganden föreslår därför att myndigheterna i den andra medlemsstaten ska vara skyldiga att invänta ett skriftligt svar från den första medlemsstaten för att se till att personen inte återsänds till ett land där det finns ett hot mot honom eller henne. Om denna medlemsstat bekräftar att den berörda personen fortfarande åtnjuter internationellt skydd kan den andra medlemsstaten endast utvisa den berörda personen till den medlemsstat som ursprungligen beviljat skydd.